

D. J. Greidanus
Eesterweg 48
9863 TC Doezum

Steenwijk, 4 april 2011, 15 januari 2014

Onderwerp: Flora- en Faunatoetsingen in verband met de uitbreiding van een bestaand bouwblok en de bouw van twee vleeskuikenstallen daarop aan de Eesterweg 48 te Doezum.

Om te bezien of bij de uitbreiding van een bestaand bouwblok en de bouw van twee vleeskuikenstallen daarop aan de Eesterweg 48 te Doezum voldaan wordt aan de eisen die de Flora- en Faunawet (FF-wet) stelt, heeft ondergetekende, op verzoek van de heer Wim Hoeve van Hoeve Advies, de locatie op 23 maart 2011 bezocht om een quickscan uit te voeren. Omdat de plannen na die datum enigszins veranderd zijn, heeft Bureau Veldkamp op 15 januari 2014 de planlocatie nogmaals bezocht om een tweede quickscan uit te voeren. Ook geldt dat het onderzoek uit 2011 zo langzamerhand gedateerd raakt.

Methodes

De te bebouwen locatie (afb. 1 en 2) werd door ondergetekende twee maal bekeken op het voorkomen van organismen die worden genoemd in de FF-wet (bijlage 1). Daartoe werd dus gekeken of er beschermenswaardige planten, vegetatietypen of dieren aanwezig waren. Ook werd gelet op het voorkomen van eventuele sporen van bijvoorbeeld de veldmuis. Eén bezoek vond plaats in het voorjaar, de tweede in de winter. Bij de beoordeling van de vegetatie bleek dit weinig uit te maken. Hetzelfde geldt voor zoogdieren. Vogels vormen een ander verhaal.

Toetsingskader

De beoogde plannen worden tegen het licht gehouden van de Flora- en Faunawet (FF-wet). Die wet richt zich op de bescherming van wilde inheemse plant- en diersoorten. De soorten die onder de FF-wet vallen, staan opgesomd in drie tabellen (bijlage 1):

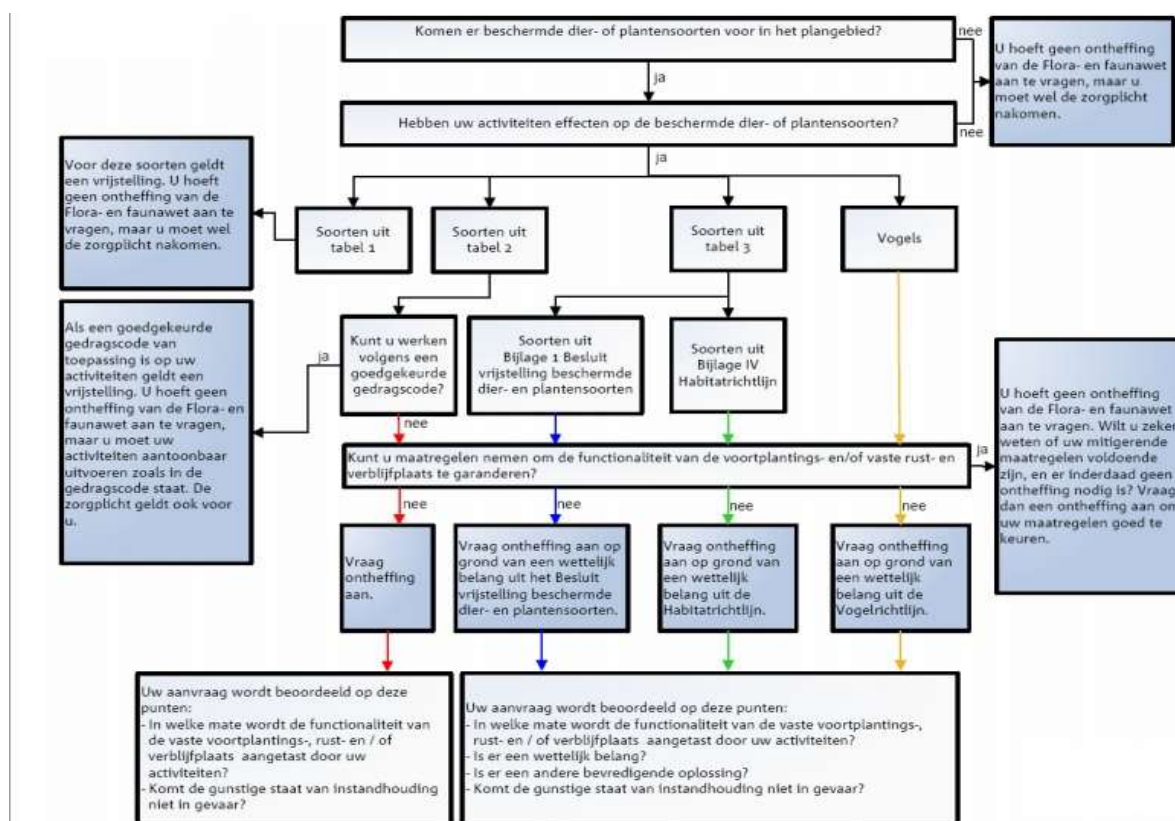
Tabel 1: Algemene soorten, indien soorten in gedrang komen die in deze lijst voorkomen, dan moet bij de uitvoer van de plannen een ontheffingaanvraag worden ingediend. Hierbij wordt een toetsing uitgevoerd aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding' (een zogenaamde lichte toets).

Tabel 2: Overige soorten geeft een opsomming van minder algemene soorten. Zouden bij de realisatie van de plannen soorten uit deze tabel in het gedrang komen, dan is een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort'. Dit is niet van toepassing op alle vogelsoorten.

Tabel 3: Soorten bijlage IV Habitatrictlijn/bijlage 1 Algemene Maatregel van Bestuur somt de meest kwetsbare soorten op. Komen soorten uit deze tabel in het gedrang dan is eveneens een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor de soorten van tabel 3 wordt getoetst aan drie criteria:

1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang, 2) er is geen alternatief, 3) doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort. Deze drie criteria vormen de zogenaamde uitgebreide toets. De drie criteria staan naast elkaar en niet na elkaar (aan alle drie moet voldaan zijn) (de uitgebreide toets voor ontheffingverlening). Deze geldt ook voor alle vogelsoorten en alle inheemse vleermuissoorten. In het geval van vleermuizen gaat het hier niet alleen om verblijfplaatsen, maar ook om vliegroutes en jachtgebieden.

Door het toenmalige ministerie van LNV is op 26 augustus 2009 een aangepast beoordelingsschema voor de ontheffingsplicht bij ruimtelijke ingrepen gepubliceerd. Bij dit schema staan mitigerende maatregelen waarmee de leefomgeving van beschermde planten en dieren behouden moeten blijven centraal. Als de effecten van beoogde ruimtelijke ingrepen op beschermde soorten niet gecompenseerd kunnen worden, is er in het kader van de FF-wet sprake van een ontheffingsplicht. Mitigatie kan derhalve omslachtige ontheffingsprocedures voorkomen. In het navolgende schema staan de te nemen stappen weergegeven.



Figuur 1. Stroomschema van de effecten van mitigerende maatregelen op beschermde soorten uit de Flora- en Faunawet en de Habitatrictlijn.

Omdat uitvoering van de plannen geen effect zal sorteren op enig Natura 2000-gebied, kan in dit geval toetsing aan de Habitat- en Vogelrichtlijn achterwege blijven.

Het plangebied

Het plangebied ligt aan de Eesterweg 48 te Doezum (afbeelding 1 en 2).



Afbeelding 1. Globale locatie van de nieuw te bouwen vleeskuikenstallen geel omkaderd.



Afbeelding 2 toont de herziene plannen, waarbij te zien is dat de nieuw te bouwen stallen noordwestwaarts zijn verschoven.

Resultaten

Het te bebouwen terrein (foto 1) was op het ogenblik van de terreinbezoeken als weiland in gebruik. De grondsoort is zand. Het grasland wordt intensief beweid door schapen. Hiervan getuigen de schapenpaadjes die door het perceel lopen (foto 2). De nieuw te bouwen stallen komen in het verlengde te staan van reeds bestaande kuikenstallen. Vleeskuikenstallen zijn in principe gesloten systemen, met andere woorden er komen geen andere vogels in voor dan kippen. De bouw van de nieuwe stallen brengt op zich dus geen ecologische winst met zich mee, dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld ligboxenstallen voor melkvee. Dat soort stallen zijn vaak zeer vogelrijk.

De aangetroffen vegetatie bleek weinig bijzonder. Naast grassen (foto 3), die zich door de intensieve begrazing niet lieten determineren, waren er weinig bloemplanten aanwezig. Onderzoeker trof alleen vogelmuur (foto 4) en witte klaver (foto 5) aan. Zelfs een tamelijk triviale soort als paardenbloem werd niet aangetroffen. Wil een vegetatie op zandgrond waardevol zijn dan moet er sprake zijn van een zeer lage bemestingsgraad. Hiervan was op de beoogde bouwplaats geen sprake. Het voorkomen van vogelmuur duidt op een tamelijk hoge voedselrijkdom.

Op de beoogde bouwplaats bleken geen broedvogels te zitten. Er foerageerden alleen wat kauwen. Er zaten in ieder geval geen weidevogels. Bij het tweede bezoek bleek er op ornithologisch gebied iets meer te beleven. Weliswaar zat er op de beoogde bouwplaats geen enkele vogel, maar een eindje ten noordwesten hiervan bleken enkele honderden stormmeeuwen te foerageren, enkele kokmeeuwen en nogal wat spreeuwen. De nieuwbouw van de kuikenstallen zal geen invloed hebben op de foerageermogelijkheden van voornoemde soorten.

Sporen van het voorkomen van veldmuizen werden bij beide terreinbezoeken niet aangetroffen. Molshopen waren ook niet aanwezig en ook hazen werden niet gezien.

Op de bouwlocatie loopt een slootje (foto 6). Er werden geen sporen aangetroffen die duiden op het voorkomen van een waardevolle waterplantenvegetatie. Dit heeft mogelijk mede te maken met het feit dat deze sloot in de zomer overschaduw wordt door geboomte. Daarom is dit deel van de sloot ook minder geschikt als biotoop voor libellen. Er werden geen kikkers waargenomen, en naar zeggen van de heer Greidanus komen ze er ook niet voor. Ten behoeve van de bouw van de kuikenstallen zal een deel van de sloot gedempt moeten worden. Bij het tweede terreinbezoek zag het te dempen slootje er heel anders uit. Het was bijna helemaal dichtgegroeid met gras (foto 7), een merkwaardige vorm van verlanding en in ecologische zin niet waardevol.

Bij de uitvoering van de plannen zal een elzensingel worden aangelegd. Deze zal op termijn broedvogels aantrekken. Daarmee wordt ecologische winst geboekt.

Habitat- en Vogelrichtlijn

Het bedrijf van de familie Greidanus ligt niet in de nabijheid van Natura 2000 gebieden. Daarom zijn de bouwplannen niet strijdig met de Habitat- en Vogelrichtlijn.

Conclusie

Omdat er bij de uitbreiding van een bestaand bouwblok en de bouw van twee vleeskuikenstallen daarop aan de Eesterweg 48 te Doezum geen belangrijke ecologische waarden verloren gaan en er geen organismen voorkomen die worden genoemd in de Flora- en Faunawet, zijn is er naar het inzicht van ondergetekende in het kader van die wet geen bezwaren op te werpen tegen voornoemde plannen.

Drs. R. Veldkamp



Foto1. De beoogde bouwplaats.



Foto 2. De beoogde bouwplaats gezien vanuit het westen. Let op de schapenpaadjes.



Foto 3. Detailopname van de aanwezige vegetatie. Er is veel mest aanwezig.



Foto 4. Vogelmuur.



Foto 5. Enige witte klaver.



Foto 6. Het aanwezige slootje.



Foto 7. Het te dempen slootje zoals die er op 15 januari 2015 uitzag.

Bijlage 1. Tabellen soorten Flora- en Faunawet

Tabel 1: Algemene soorten

R = soort van Rode lijst 2004

Zoogdieren

aardmuis *Microtus agrestis*
bosmuis *Apodemus sylvaticus*
dwergmuis *Micromys minutus*
bunzing *Mustela putorius*
dwergspitsmuis *Sorex minutus*
egel *Erinaceus europeus*
gewone bosspitsmuis *Sorex araneus*
haas *Lepus europeus*
hermelijn *Mustela erminea*
huisspitsmuis *Crocidura russula*
konijn *Oryctolagus cuniculus*
mol *Talpa europea*
ondergrondse woelmuis *Pitymys subterraneus*
ree *Capreolus capreolus*
rosse woelmuis *Clethrionomys glareolus*
tweekleurige bosspitsmuis *Sorex coronatus*
veldmuis *Microtus arvalis*
vos *Vulpes vulpes*
wezel *Mustela nivalis*
woelrat *Arvicola terrestris*

Reptielen en amfibieën

bruine kikker *Rana temporaria*
gewone pad *Bufo bufo*
middelste groene kikker *Rana esculenta*
kleine watersalamander *Triturus vulgaris*
meerkikker *Rana ridibunda*

Mieren

behaarde rode bosmier *Formica rufa*
kale rode bosmier *Formica polyctena*
stronkmier *Formica truncorum*
zwartrugbosmier *Formica pratensis*

Slakken

wijngaardslak *Helix pomatia*

Vaatplanten

aardaker *Lathyrus tuberosus*
akkerklokje *Campanula rapunculoides*
brede wespenorchis *Epipactis helleborine*
breed klokje *Campanula latifolia*
dotterbloem* *Caltha palustris*
gewone vogelmelk *Ornithogalum umbellatum*
grasklokje *Campanula rotundifolia*
grote kaardenbol *Dipsacus fullonum*
kleine maagdenpalm *Vinca minor*
knikkende vogelmelk *Ornithogalum nutans*
koningsvaren *Osmunda regalis*
slanke sleutelbloem *Primula elatior*
zwanebloem *Butomus umbellatus*

*m.u.v. spindotterbloem

Tabel 2: overige soorten

R = soort van Rode lijst 2004

Zoogdieren

Damhert ^R *Dama dama*
Edelhert *Cervus elaphus*
Eekhoorn *Sciurus vulgaris*
Grijze zeehond ^R *Halichoerus grypus*
Grote bosmuis ^R *Apodemus flavicollis*
Steenmarter *Martes foina*
Wild zwijn *Sus scrofa*

Reptielen en amfibieën

Alpenwatersalamander *Triturus alpestris*
Levendbarende hagedis *Lacerta vivipara*

Dagvlinders

Moerasparelmoervlinder ^R *Euphydryas aurinia*
Vals heideblauwtje ^R *Lycaeides idas*

Vissen

Bempje *Noemacheilus barbatulus*
Kleine modderkruiper *Cobitis taenia*
Meerval *Silurus glanis*
Rivierdonderpad *Cottus gobio*

Vaatplanten

Aangebrande orchis ^R *Orchis ustulata*
Aapjesorchis ^R *Orchis simia*
Beenbreek ^R *Narthecium ossifragum*
Bergklokje *Campanula rhomboidalis*
Bergnachtorchis ^R *Platanthera chlorantha*
Bijenorchis *Ophrys apifera*
Blaasvaren ^R *Cystopteris fragilis*
Blauwe zeedistel *Eryngium maritimum*
Bleek bosvogeltje ^R *Cephalanthera damasonium*
Bokkenorchis ^R *Himantoglossum hircinum*
Brede orchis ^R *Dactylorhiza majalis majalis*
Bruinrode wespenorchis ^R *Epipactis atrorubens*
Daslook *Allium ursinum*
Dennenorchis ^R *Goodyera repens*
Duitse gentiaan ^R *Gentianella germanica*
Franjegentiaan ^R *Gentianella ciliata*
Geelgroene wespenorchis ^R *Epipactis muelleri*
Gele helmblom *Pseudofumaria lutea*
Gevlekte orchis ^R *Dactylorhiza maculata*
Groene nachtorchis ^R *Coeloglossum viride*
Groensteel ^R *Asplenium viride*
Grote keverorchis ^R *Listera ovata*
Grote muggenorchis ^R *Gymnadenia conopsea*
Gulden sleutelbloem ^R *Primula veris*
Harlekijn ^R *Orchis morio*
Herfstschroeforchis ^R *Spiranthes spiralis*
Hondskruid ^R *Anacamptis pyramidalis*
Honingorchis ^R *Herminium monorchis*
Jeneverbes ^R *Juniperus communis*
Klein glaskruid *Parietaria judaica*
kleine keverorchis ^R *Listera cordata*
kleine zonnedaauw ^R *Drosera intermedia*
klokjesgentiaan ^R *Gentiana pneumonanthe*
kluwenklokje ^R *Campanula glomerata*
koraalwortel ^R *Corallorhiza trifida*
kruisbladgentiaan ^R *Gentiana cruciata*
lange ereprijs *Veronica longifolia*
lange zonnedaauw ^R *Drosera anglica*
mannetjesorchis ^R *Orchis mascula*
maretak *Viscum album*
moeraswespenorchis ^R *Epipactis palustris*
muurbloem ^R *Erysimum cheiri*
parnassia ^R *Parnassia palustris*
pijlscheefkelk ^R *Arabis hirsuto sagittata*
poppenorchis ^R *Aceras anthropophorum*
prachtklokje *Campanula persicifolia*
purperorchis ^R *Orchis purpurea*
rapunzelklokje ^R *Campanula rapuncululus*
rechte driehoeksvaren ^R *Gymnocarpium robertianum*

rietorchis *Dactylorhiza majalis praetermissa*
ronde zonnedaauw *Drosera rotundifolia*
rood bosvogeltje *Cephalanthera rubra*
ruig klokje *Campanula trachelium*
schubvaren *Ceterach officinarum*
slanke gentiaan *Gentianella amarella*
soldaatje *Orchis militaris*
spaanse ruiter *Cirsium dissectum*
steenanjier *Dianthus deltoides*
steenbreekvaren *Asplenium trichomanes*
stengelloze sleutelbloem *Primula vulgaris*
stengelomvattend havikskruid *Hieracium amplexicaule*
stijf hardgras *Catapodium rigidum*
tongvaren *Asplenium scolopendrium*
valkruid *Arnica montana*
veenmosorchis *Hammarbya paludosa*
veldgentiaan *Gentianella campestris*
veldsalie *Salvia pratensis*
vleeskleurige orchis *Dactylorhiza incarnata*
vliegenorchis *Ophrys insectifera*
vogelnestje *Neottia nidus-avis*
voorjaarsadonis *Adonis vernalis*
wantsenorchis *Orchis coriophora*
waterdrieblad *Menyanthes trifoliata*
weideklokje *Campanula patula*
welriekende nachtorchis *Platanthera bifolia*
wilde gagel *Myrica gale*
wilde herfsttijloos *Colchicum autumnale*
wilde kievitsbloem *Fritillaria meleagris*
wilde marjolein *Origanum vulgare*
wit bosvogeltje *Cephalanthera longifolia*
witte muggenorchis *Pseudorchis albida*
zinkviooltje *Viola lutea calaminaria*
zomerklokje *Leucojum aestivum*
zwartsteel *Asplenium adiantum-nigrum*

Kevers

vliegend hert *Lucanus cervus*

Kreeftachtigen

rivierkreeft *Astacus astacus*

Tabel 3: soorten bijlage IV HR/bijlage 1 AMvB

R = soort van Rode lijst 2004

Bijlage 1 AMvB

Zoogdieren

das *Meles meles*
boomarter ^R *Martes martes*
eikelmuis ^R *Eliomys quercinus*
gewone zeehond ^R *Phoca vitulina*
veldspitsmuis ^R *Crocidura leucodon*
waterspitsmuis ^R *Neomys fodiens*

Reptielen en amfibieën

adder ^R *Vipera berus*
hazelworm ^R *Anguis fragilis*
ringslang ^R *Natrix natrix*
vinpootsalamander ^R *Triturus helveticus*
vuursalamander ^R *Salamandra salamandra*

Vissen

beekprik ^R *Lampetra planeri*
bittervoorn ^R *Rhodeus cericeus*
elrits ^R *Phoxinus phoxinus*
gestippelde alver ^R *Alburnoides bipunctatus*
grote modderkruiper ^R *Misgurnus fossilis*
rivierprik *Lampetra fluviatilis*

Dagvlinders

bruin dikkopje ^R *Erynnis tages*
dwergblauwtje ^R *Cupido minimus*
dwergdikkopje ^R *Thymelicus acteon*
groot geaderd witje ^R *Aporia crataegi*
grote ijsvogelvlinder ^R *Limenitis populi*
heideblauwtje ^R *Plebejus argus*
iepepage ^R *Strymonidia w-album*
kalkgraslanddikkopje ^R *Spialia sertorius*
keizersmantel ^R *Argynnis paphia*
klaverblauwtje ^R *Cyaniris semiargus*
purperstreeparmoervlinder ^R *Brenthis ino*
rode vuurvlinder ^R *Palaeochrysophanus hippothoe*
rouwmantel ^R *Nymphalis antiopa*
tweekleurig hooibeestje ^R *Coenonympha arcania*
veenbesparemoervlinder ^R *Bolaria aquilonais*
veenhooibeestje ^R *Coenonympha tullia*
veldparemoervlinder ^R *Melitaea cinxia*
woudparemoervlinder ^R *Melitaea diamina*
zilvervlek ^R *Clossiana euphrosyne*

Vaatplanten

groot zeegras ^R *Zostera marina*

Zoogdieren

baardvleermuis *Myotis mystacinus*
bechstein's vleermuis ^R *Myotis bechsteinii*
bever ^R *Castor fiber*
bosvleermuis *Nyctalus leisleri*
brandt's vleermuis ^R *Myotis brandtii*
bruinvis ^R *Phocoena phocoena*
euraziatische lynx *Lynx lynx*
franjestaat ^R *Myotis nattereri*
gewone dolfin *Delphinus delphis*
gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*
gewone grootoorvleermuis *Plecotus auritus*
grijze grootoorvleermuis ^R *Plecotus austriacus*
grote hoefijzerneus *Rhinolophus ferrumequinum*
hamster ^R *Cricetus cricetus*
hazelmuis ^R *Muscardinus avellanarius*
ingekorven vleermuis ^R *Myotis emarginatus*
kleine dwergvleermuis *Pipistrellus pygmaeus*
kleine hoefijzerneus ^R *Rhinolophus hipposideros*
laatvlieger *Eptesicus serotinus*
meervleermuis *Myotis dasycneme*
mopsvleermuis *Barbastella barbastellus*
nathusius' dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*

noordse woelmuis *Microtus oeconomus*
otter *Lutra lutra*
rosse vleermuis *Nyctalus noctula*
tuimelaar *Tursiops truncatus*
tweekleurige vleermuis *Vespertilio murinus*
vale vleermuis *Myotis myotis*
watervleermuis *Myotis daubentonii*
wilde kat *Felis silvestris*
witflankdolfijn *Lagenorhynchus acutus*
witsnuitdolfijn *Lagenorhynchus albirostris*

Reptielen en amfibieën

boomkikker *Hyla arborea*
geelbuikvuurpad *Bombina variegata*
gladde slang *Coronella austriacus*
heikikker *Rana arvalis*
kamsalamander *Triturus cristatus*
knoflookpad *Pelobates fuscus*
muurhagedis *Podarcis muralis*
poelkikker *Rana lessonae*
rugstreppad *Bufo calamita*
vroedmeesterpad *Alytes obstetricans*
zandhagedis *Lacerta agilis*

Dagvlinders

donker pimpernelblauwtje *Maculinea nausithous*
grote vuurvlinder *Lycaena dispar*
pimpernelblauwtje *Maculinea teleius*
tijnblauwtje *Maculinea arion*
zilverstreephooibeestje *Coenonympha hero*

Libellen

bronslibel *Oxygastra curtisii*
gaffellibel *Ophiogomphus cecilia*
gevlekte witsnuitlibel *Leucorrhinia pectoralis*
groene glazenmaker *Aeshna viridis*
noordse winterjuffer *Sympecma paedisca*
oostelijke witsnuitlibel *Leucorrhinia albifrons*
rivierrombout *Stylurus flavipes*
sierlijke witsnuitlibel *Leucorrhinia caudalis*

Vissen

houting *Conegonus oxyrrhynchus*
steur *Acipenser sturio*